

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/23/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5315207222
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 07. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2017:5315207222.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci žalobcu Štátny fond rozvoja bývania, so sídlom Bratislava, Lamačská cesta 8, IČO: 31 749 542, právne zastúpeného AENEA Legal s.r.o., so sídlom Bratislava, Jozefská 3, proti žalovaným 1/ L. W., nar. X.X.XXXX, bytom Z. B. X. XXX, právne zastúpenému advokátom JUDr. Jozefom Pikuliakom, so sídlom K., B. U. XX, 2/ Bc. X. W., nar. X.X.XXXX, bytom L. u W. XXX, ČR, o zaplatenie 10.750,20 eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 4C/218/2015-150 zo dňa 19.7.2016 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e vo výroku o zamietnutí žaloby v časti zaplatenia zmluvnej pokuty vo výške 1.141,11 eur a vo výroku o náhrade trov prvoinštančného konania.

Rozsudok okresného súdu z o s t á v a n e d o t k n u t ý vo výroku o uložení povinnosti žalovaným 1/ 2/ zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu 8.654,32 eur istiny, 543,93 eur zmluvný úrok, 8,05% ročne zo sumy 8.654,32 eur od 29.7.2015 do zaplatenia; vo výroku o zastavení konania ohľadne istiny 2.095,88 eur, zmluvného úroku 117 eur, úroku z omeškania 140,67 eur, úroku z omeškania 8,05% ročne zo sumy 2.095,88 eur od 29.7.2015 do zaplatenia a vo výroku o uložení povinnosti žalovaným 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne zaplatiť Slovenskej republike na účet Okresného súdu Čadca titulom súdneho poplatku za žalobu sumu 750 eur; s tým, že zaplatením dlhu jedným žalovaným zaniká v rozsahu platby povinnosť druhého žalovaného.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovaným 1/ a 2/ solidárnu povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu: istina 8.654,32 eur, zmluvný úrok 543,93 eur, 8,05% ročne zo sumy 8.654,32 eur od 29.7.2015 do zaplatenia s tým, že zaplatením dlhu jedným žalovaným zaniká v rozsahu platby povinnosť druhého žalovaného. Vychádzal z nespornej skutočnosti, v zmysle ktorých bol žalobcom poskytnutý žalovaným úver vo výške 600.000 Sk, so splácaním ktorého sú v omeškani v rozsahu 10.750,20 eur. O časti tohto dlhu bolo rozhodnuté v konaní tamojšieho súdu sp. zn. 9C/133/2014. Nadväzne na základe čiastočného späťvzitia žaloby žalobcom okresný súd zastavil konanie čo do istiny v rozsahu 2.095,88 eur, čo do zmluvného úroku 117 eur a vo vzťahu k úroku z omeškania v sume 140,67 eur + v rozsahu 8,05% ročne zo sumy 2.095,88 eur od 29.7.2015 do zaplatenia. Predmetom sporu tak ostalo len zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 1.141,11 eur.

V tejto časti okresný súd prejudiciálne ustálil, že predmetná úverová zmluva nie je spotrebiteľskou úverovou zmluvou, ktorý záver podrobne zdôvodnil, vrátane konkrétnej právnej argumentácie. Následne dotknuté zmluvné dojednanie (citované v napadnutom rozsudku) považoval vo vzťahu k opakovanému nesplácaniu úveru za určité a platné. Okresný súd však vyhodnotil ako neurčité a nepreskúmateľné samotné vyčíslenie zmluvnej pokuty vo výške 1.141,11 eur. Mal za to, že žaloba postráda konkretizáciu závažného porušenia zmluvy žalovanými, „a to konkrétnym uvedením, kedy konkrétne (dátum) došlo

k prvému nezaplateniu splátky úveru, v akej výške, kedy konkrétne (dátum) došlo k tvrdenému opakovanému nesplácaniu úveru“. Neurčitosť a nepreskúmateľnosť sa týka aj nedostatočného sumáru skutkových, matematických tvrdení, akým spôsobom v nadväznosti na dohodu o zmluvnej pokute bola jej výška vypočítaná. Ak mala tvoriť 10% z celej dlžnej sumy, nie je zrejmé, z akej dlžnej sumy, ku ktorému dátumu a z akých dôvodov žalobca pri výpočte postupoval, vrátane jasného - súdom preskúmateľného - vymedzenia jednotlivito po mesiacoch k určitému dátumu určité konkrétne obdobie. Okresný súd uzavrel, že v dôsledku neurčitosti a nepreskúmateľnosti tvrdení v žalobe a tým aj neunesenie dôkazného bremena, je nutné v dotknutej časti žalobu zamietnuť. Dodal, že opísanie rozhodujúcich skutočností nemôže nahradiť odkazom na označené dôkazy.

O trovách konania rozhodol okresný súd tak, že uložil žalovaným povinnosť ich nahradiť žalobcovi v rozsahu 48%. Pri ustálení miery úspechu prihliadol na žalobcom pôvodne vymedzený predmet sporu 12.552 eur, z čoho celkovo priznaná suma predstavuje 74%. Neúspech žalobcu (zároveň úspech žalovaných) tak zodpovedá 26%, z čoho vyplýva čistý úspech žalobcu (práve 48%). O konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením vyššieho súdneho úradníka prvoinštančného súdu.

Ďalším výrokom o trovách konania okresný súd uložil v zmysle § 4 ods. 2 v spojení s § 2 ods. 2 zák. č. 71/92 Z.b. a § 259 CSP žalovaným (ako neúspešnej strane sporu) povinnosť zaplatiť štátu na účet tamojšieho súdu súdny poplatok 750 eur.

Proti tomuto rozsudku v zamietajúcom výroku a vo výroku o náhrade trov konania medzi sporovými stranami v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca, ktorý sa alternatívne domáhal jeho zmeny tak, že žalovaným bude uložená povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu a nahradiť trovy konania v rozsahu 62,92%, alebo jeho zrušenia a vrátenia vecí na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Tvrdil, že ustanovenie o zmluvnej pokute bolo v zmluve o úvere uzavretej medzi stranami sporu dojednané dostatočne zrozumiteľne (článok VIII bod 8.4. zmluvy). K žalobe pritom žalobca pripojil i históriu pohybov na účte, z ktorej je zrejmé, že žalovaný neuhradili (všetky) splátky za rok 2013 a v roku 2014 splátky za mesiace január, máj, jún a august až november; čiže celkovo 19 splátok. Nadväzne mal žalobca za to, že bola splnená podmienka omeškania s úhradou splátok za obdobie dlhšie ako 6 mesiacov a teda dôvodne odstúpil od predmetnej úverovej zmluvy. Dodal, že výzvy na úhradu zameškaných splátok boli priložené k žalobe (v inom konaní) o zaplatenie 2.095,88 eur. Zároveň dotknuté zmluvné dojednanie jasne definovalo „celú sumu“, z ktorej sa vypočítavala výška zmluvnej pokuty.

V časti o trovách konania poukazoval odvolateľ na jednotlivé úkony právnej služby poskytnuté žalobcovi jeho právnym zástupcom, vrátane ich právnej kvalifikácie v zmysle ustanovení vyhlášky č. 655/2004 Z.z. Za zmätočné a nepreskúmateľné označil napadnuté rozhodnutie z toho dôvodu, že v odseku 1 je uvedený predmet sporu 12.692,91 eur a v odseku 10 v sume 12.552,00 eur, a teda i okresný súd vychádzal z rôznych súm. Pri zohľadnení navrhovanej zmeny rozsudku v otázke zmluvnej pokuty žalobca vymedzil svoj úspech v konaní v rozsahu 62,92%.

Žalovaní zostali v odvolacom konaní nečinní.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov vymedzených v odvolaní (z toho titulu zostal rozsudok okresného súdu nedotknutý v odvolaní nenapadnutých výrokoch o uložení povinnosti žalovaným solidárne zaplatiť žalobcovi sumu 8.654,32 eur s príslušenstvom a sumu 543,93 eur, vo výroku o čiastočnom zastavení konania a vo výroku o náhrade trov konania štátu) a v preskúmvanej časti bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP) rozsudok okresného súdu potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

Odvolateľ (nie je podstatné, či čiastočne účelovo) nereaguje na rozhodujúce konštatovania okresného súdu. Okresný súd totiž nespochybňoval, že by dojednanie o zmluvnej pokute - osobitne v prípade opakovaného nesplácania úveru - nebolo určité. Naopak, argumentáciu žalovanej strany o neurčitosti predmetného dojednania vyhodnotil ako nedôvodnú. Podstatou jeho záveru je nedostatočné - v konkrétnostiach súdnej veci - skutkové vymedzenie (predovšetkým časové) prvej splátky, ktorá nebola žalovanými uhradená a rovnako opakovaného nesplácania úveru žalovanými. Bez náležitého skutkového (najmä časového) zadefinovania tvrdeného porušenia povinnosti splácania poskytnutého úveru žalovanými je následne nepreskúmateľné konkrétne/matematické stanovenie výšky zmluvnej pokuty. Pokiaľ nie je konkrétne určený deň, ku ktorému sa má ustáliť/vypočítať „celý dlh“, je neurčitým a svojim spôsobom matematicky nevypočítateľným aj hodnota jeho 10%, teda dojednaná zmluvná pokuta. Inými slovami, hoci je vzorec výpočtu zmluvnej pokuty, vrátane jeho jednotlivých veličín známy, ale

sú nejasné konkrétne hodnoty týchto veličín, nemôže byť určitým (a preskúmateľným) ani konečný výsledok.

Žalobca ani v rámci odvolania netvrdí, že by takto skutkovo jednoznačne svoj nárok na zmluvnú pokutu vymedzil a uplatňoval; odkazuje len na pripojenú históriu pohybov na účte žalovaných. Tá by však mohla byť významná iba za situácie, že by ňou preukazoval svoje jednoznačne (bez možnosti zameniteľnosti) skutkové tvrdenia. Rozhodne však nie je dostatočné len pripojenie písomných dokladov, z ktorých by eventuálne bolo možné (aspoň z časti) verifikovať nárok žalobcu; t.j. konkrétne ho skutkovo zadefinovať. Osobitne, ak dotknuté pripojené písomnosti majú niekoľko desiatok strán (č.l. 60 až 95 spisu). Uvedený prístup strany sporu (žalobcu) odporuje § 132 ods. 2 O.s.p., na ktoré ustanovenie náležite poukázal už okresný súd. Ak by konajúce súdy mali z dôkazov predložených stranou sporu iniciatívne vymedziť rozhodujúce skutočnosti, došlo by k porušeniu jednej zo základných (ústavných) zásad sporového súdneho konania, a to zásady rovnosti strán, resp. z pohľadu súdu princípu neustrannosti.

Žalobca sa pri svojej skutkovej argumentácii zameril na zdôvodnenia oprávnenosti odstúpenia od zmluvy, ktoré oprávnenie taktiež súviselo s neplnením riadne a včas zmluvných povinností žalovanými. Skutkové konkrétosti týkajúce sa uplatňovanej zmluvnej pokuty však dostatočne nevymedzil. Pojmy neurčitost' a nepreskúmateľnosť, ktoré v tejto súvislosti použil okresný súd, sa netýkajú neurčitosti samotného zmluvného dojednania, ale neurčitosti, resp. nekonkrétosti uplatnenia nároku z neho vyplývajúceho, teda neunesenia bremena skutkového tvrdenia a dôkazného bremena, čo výslovne konštatoval i okresný súd.

Následne odvolací súd v meritornej časti rozsudok okresného súdu potvrdil. Bez ohľadu na možnosť v odvolacom konaní dopĺňať skutkové tvrdenia ani o vyjadrení žalobcu v tomto štádiu konania nie je dostatočne zrejme konkrétne skutkové vymedzenie na základe ktorého by výška uplatňovanej zmluvnej pokuty mala zodpovedať sume 1.141,11 eur.

Vzhľadom na potvrdenie rozsudku vo veci samej zostali nezmenené ukazovatele rozhodujúce pre ustálenie miery úspechu sporových strán v spore. Neobstojí odvolacia argumentácia žalobcu o nepreskúmateľnosti výroku o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania len preto, že v prvom a desiatom odseku odôvodnenia napadnutého rozsudku je rozdielne uvedená suma v úhrne uplatňovaného meritorného nároku - 12.692,91 eur, resp. 12.552 eur. Z odseku 10. rozsudku okresného súdu je nepochybné, z akej sumy tento súd pri určení miery úspechu vychádzal. Pokiaľ zobral za rozhodujúce sumu 12.552 eur, jeho miera úspechu bola vypočítaná vyššie, ako by bola vypočítaná v prípade správneho zohľadnenia sumy 12.692,91 eur (v danom prípade by miera úspechu žalobcu dosahovala len cca 72%), to znamená, že nižšou by bola aj miera jeho čistého úspechu a teda nároku na náhradu trov prvoinštančného konania. V zmysle článku 16 ods. 3 základných zásad Civilného sporového poriadku nemôže byť v rámci odvolacieho konania (konania o opravnom prostriedku) rozhodnuté v neprospech strany, ktorá daný prostriedok uplatnila. V prípade, že by bolo vychádzané zo správnej výšky uplatňovaného nároku 12.692,91 eur, bola by miera úspechu žalobcu nižšia ako miera ustálená prvoinštančným súdom, to znamená, došlo by k rozhodnutiu v neprospech odvolateľa, čo však nie je prípustné. Na základe uvedeného odvolací súd ako vecne správny potvrdil i výrok o nárok na náhradu trov prvoinštančného konania.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku j e prípustné dovolanie